

ELEKTRİKLİ MAKİNALAR VE KABLOLAR

SEKTÖRÜN TANIMI

Bu rapor aşağıda Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon Numaraları verilen ürün gruplarını kapsamaktadır.

GTİP NO: 8501-8510, 8516, 8532-8548

TÜRKİYE’NİN DIŞ TİCARETİ

İhracat

Elektrikli makineler ve kablolar ihracatımız yıllar itibarıyla ciddi bir artış eğilimi göstermektedir. 2000 yılında 981,9 Milyon Dolar olan elektrikli makineler ve kablolar ihracatı, 2010 yılında 4,9 Milyar Dolara ulaşmıştır. 2021 yılında ise 9,5 Milyar Dolar olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılında ihracatımız bir önceki yıla göre %18,3 artışla 11,2 Milyar Dolar değerine ulaşmıştır. Elektrikli makineler ve kablolar ihracatımızın yaklaşık %10’u İngiltere’ye, %9’u ise Almanya’ya gerçekleştirilmektedir. İhracatımızda ilk 10 ülkenin payı %49,1 iken, ilk 20 ülkenin payı %66 seviyesindedir.

İthalat

2000 yılında 2,7 Milyar Dolar olan elektrikli makineler ve kablolar ithalatımız, 2010 yılında 7,3 Milyar Dolara, 2021 yılında ise 12,1 Milyar Dolara yükselmiştir. 2022 yılında ithalatımız bir önceki yıla göre %12,3 artarak 13,6 Milyar Dolar seviyesine çıkmıştır. Elektrikli makineler ve kablolar ithalatımızın %35’i Çin ve %10’u Almanya’dan gerçekleştirilmektedir.

Ülkelere Göre Elektrikli Makineler ve Kablolar İhracatımız (ABD \$)

ÜLKE		İhracat		
		2021	2022*	Değişim (%)
Tümü		9.514.425.805	11.263.816.310	18,39%
1	İngiltere	1.196.782.567	1.117.710.457	-6,61%
2	Almanya	842.159.562	1.005.579.303	19,40%
3	Irak	466.437.687	567.846.636	21,74%
4	Fransa	483.971.849	545.840.522	12,78%
5	ABD	353.976.435	508.272.770	43,59%
6	Rusya Federasyonu	221.661.424	432.704.652	95,21%
7	İsrail	289.721.555	368.380.776	27,15%
8	İtalya	338.995.493	358.544.020	5,77%
9	Polonya	234.984.220	346.129.486	47,30%
10	Hollanda	201.221.560	287.944.316	43,10%
11	İspanya	239.415.558	269.973.022	12,76%
12	İran	156.592.441	217.257.850	38,74%
13	Bulgaristan	170.316.426	208.358.582	22,34%
14	Ukrayna	94.428.391	198.228.040	109,92%
15	Romanya	168.632.303	179.319.753	6,34%
16	Belçika	140.366.278	177.114.254	26,18%
17	Türkmenistan	153.809.202	173.629.210	12,89%
18	Yunanistan	145.060.860	165.168.669	13,86%
19	BAE	127.690.982	159.280.769	24,74%
20	İrlanda	137.157.892	149.327.719	8,87%

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Verileri

Ülkelere Göre Elektrikli Makinalar ve Kablolar İthalatımız (ABD \$)

ÜLKE		İthalat		
		2021	2022	Değişim (%)
Tümü		12.168.476.402	13.675.335.433	12,38%
1	İngiltere	204.731.349	232.259.519	13,45%
2	Almanya	1.693.647.933	1.492.662.481	-11,87%
3	Irak	1.456.358	1.870.759	28,45%
4	Fransa	419.961.309	444.440.419	5,83%
5	ABD	350.541.763	462.656.723	31,98%
6	Rusya Federasyonu	12.406.161	59.874.716	382,62%
7	İsrail	12.205.767	17.717.331	45,16%
8	İtalya	466.089.364	506.144.264	8,59%
9	Polonya	234.656.088	436.485.719	86,01%
10	Hollanda	45.327.285	42.662.675	-5,88%
11	İspanya	198.399.011	194.375.354	-2,03%
12	İran	1.764.919	2.716.318	53,91%
13	Bulgaristan	207.973.427	187.427.720	-9,88%
14	Ukrayna	29.351.203	24.971.295	-14,92%
15	Romanya	230.497.855	246.750.691	7,05%
16	Belçika	30.615.306	44.114.308	44,09%
17	Türkmenistan	230.563	83.154	-63,93%
18	Yunanistan	10.394.020	13.275.819	27,73%
19	BAE	11.030.541	7.751.058	-29,73%
20	İrlanda	10.991.999	10.636.998	-3,23%

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Verileri

Elektrikli Makinalar ve Kablolar İhracatımız (ABD \$)

GTIP NO	GTIP TANIMI	İhracat		
		2021	2022	Değişim (%)
8501	Elektrik motorları ve jeneratörler [elektrik enerjisi üretim (elektrojen) grupları hariç]	286.497.821	328.528.664	14,67%
8502	Elektrik enerjisi üretim (elektrojen) grupları ve rotatif elektrik konvertörleri	422.122.262	689.511.552	63,34%
8503	Sadece veya esas itibarıyla 85.01 veya 85.02 pozisyonlarındaki makinalarda kullanılmaya elverişli aksam ve parçalar	396.481.037	617.764.408	55,81%
8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	1.101.317.002	1.518.869.566	37,91%
8506	Primer (şarj edilemeyen) piller ve bataryalar	3.417.724	4.913.115	43,75%
8507	Elektrik akümülatörleri (bunların separatörleri dahil) (kare veya dikdörtgen şeklinde olsun olmasın)	518.946.590	571.401.592	10,11%
8508	Vakumlu süpürgeler	76.126.883	107.913.348	41,75%
8509	Ev işlerinde kullanılmaya mahsus kendinden elektrik motorlu elektro-mekanik cihazlar (85.08 pozisyonunda yer alan vakumlu süpürgeler hariç)	61.730.670	61.643.990	-0,14%
8510	Kendinden elektrik motorlu traş, saç kesme ve hayvan kırma makinaları, epilasyon cihazları	5.984.125	6.681.354	11,65%
8516	Elektrikli su ısıtıcıları, mekan ısıtıcıları, berber ve evler için elektrotermik cihazlar, el kurutma makinaları, elektrikli ütüler, ısıtıcı rezistans	1.601.915.207	1.482.675.182	-7,44%
8532	Sabit, değişken veya ayarlanabilir (ön ayar yapılabilir) elektrik kondansatörleri	5.400.091	6.545.179	21,20%

Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü
Makine, Otomotiv, Elektrik ve Elektronik Ürünler Daire Başkanlığı

8533	Elektrik rezistansları (reostalar ve potansiyometreler dahil) (ısıtıcı rezistanslar hariç)	9.666.648	9.200.212	-4,83%
8534	Baskı devreler	11.542.341	11.386.943	-1,35%
8536	Elektrik devrelerinin anahtarlanması/korunması veya elektrik devresine/devresinden bağlantı yapmaya mahsus elektrik teçhizat; gerilimi <= 1000 V	702.152.450	786.216.331	11,97%
8537	Elektriğin kontrol/dağıtım için, 85.35-85.36'daki iki/daha fazla cihazla donatılmış tablolar, panolar, konsollar, sayısal kontrol cihazları, vb.	603.922.121	686.919.398	13,74%
8538	Sadece ve esas itibarıyla 85.35, 85.36 veya 85.37 pozisyonlarında yer alan cihazlarda kullanılmaya uygun aksam ve parçalar	181.944.679	211.999.635	16,52%
8539	Kızma/deşarj esaslı elektrik ampulleri (monoblok far üniteleri ve mor ötesi veya kızıl ötesi ışıklı ampuller dahil), ark lambaları ve LED ampuller	28.506.728	35.996.913	26,28%
8540	Sıcak katodlu, soğuk katodlu veya foto katodlu valfler, tüpler ve lambalar	700.943	959.457	36,88%
8541	Diyod, transistör vb. yarı iletken tertibat, ışığa duyarlı yarı iletken tertibat, ışık yayan diyodlar (LED), monte edilmiş piezo elektrik kristaller	134.330.418	266.375.384	98,30%
8542	Elektronik entegre devreler	27.966.298	41.648.058	48,92%
8543	Kendine has fonksiyonu olan elektrikli diğer makina ve cihazlar	87.491.254	97.581.752	11,53%
8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenleri, tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	3.183.762.101	3.647.986.799	14,58%
8546	Her türlü maddeden elektrik izolatörleri	16.089.233	16.046.643	-0,26%
8547	Elektrikli makina, cihaz, alet veya elektrik tesisatları için izole edici bağlantı parçaları ve izole edilmiş borular ve bunların bağlantı parçaları	29.848.237	35.485.044	18,88%
8548	Elektrik pilleri, bataryalar ve akümülatörlerin dökontüleri, hurdaları ve kullanılmış olanları, başka yerde belirtilmemiş elektrikli aksam ve parçalar	16.562.942	19.565.791	18,13%
Genel Toplam		9.514.425.805	11.263.816.310	18,39%

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Verileri

Elektrikli Makinalar ve Kablolar İthalatımız (ABD \$)

GTIP NO	GTIP TANIMI	İthalat		
		2021	2022	Değişim (%)
8501	Elektrik motorları ve jeneratörler [elektrik enerjisi üretim (elektrojen) grupları hariç]	1.024.210.270	1.200.372.923	17,20%
8502	Elektrik enerjisi üretim (elektrojen) grupları ve rotatif elektrik konvertörleri	774.318.009	456.567.932	-41,04%
8503	Sadece veya esas itibarıyla 85.01 veya 85.02 pozisyonlarındaki makinalarda kullanılmaya elverişli aksam ve parçalar	183.193.827	159.631.889	-12,86%
8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	1.132.268.641	1.434.996.515	26,74%
8506	Primer (şarj edilemeyen) piller ve bataryalar	59.332.386	58.972.883	-0,61%
8507	Elektrik akümülatörleri (bunların separatörleri dahil) (kare veya dikdörtgen şeklinde olsun olmasın)	788.504.029	1.037.842.715	31,62%
8508	Vakumlu süpürgeler	266.489.522	350.852.712	31,66%
8509	Ev işlerinde kullanılmaya mahsus kendinden elektrik motorlu elektro-mekanik cihazlar (85.08 pozisyonunda yer alan vakumlu süpürgeler hariç)	95.845.804	106.710.204	11,34%

Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü
Makine, Otomotiv, Elektrik ve Elektronik Ürünler Daire Başkanlığı

8510	Kendinden elektrik motorlu traş, saç kesme ve hayvan kırkma makineleri, epilasyon cihazları	52.699.539	37.403.999	-29,02%
8516	Elektrikli su ısıtıcıları, mekan ısıtıcıları, berber ve evler için elektrotermik cihazlar, el kurutma makineleri, elektrikli ütüler, ısıtıcı rezistans	486.239.335	632.350.093	30,05%
8532	Sabit, değişken veya ayarlanabilir (ön ayar yapılabilir) elektrik kondansatörleri	146.547.173	133.749.409	-8,73%
8533	Elektrik rezistansları (reostalar ve potansiyometreler dahil) (ısıtıcı rezistanslar hariç)	81.035.650	75.579.541	-6,73%
8534	Baskı devreler	146.387.541	139.527.540	-4,69%
8536	Elektrik devrelerinin anahtarlanması/korunması veya elektrik devresine/devresinden bağlantı yapmaya mahsus elektrik teçhizat; gerilimi <= 1000 V	1.325.402.958	1.453.301.625	9,65%
8537	Elektriğin kontrol/dağıtım için, 85.35-85.36'daki iki/daha fazla cihazla donatılmış tablolar, panolar, konsollar, sayısal kontrol cihazları, vb.	1.224.537.312	1.416.145.569	15,65%
8538	Sadece ve esas itibarıyla 85.35, 85.36 veya 85.37 pozisyonlarında yer alan cihazlarda kullanılmaya uygun aksam ve parçalar	270.876.553	291.402.078	7,58%
8539	Kızma/deşarj esaslı elektrik ampulleri (monoblok far üniteleri ve mor ötesi veya kızıl ötesi ışınli ampuller dahil), ark lambaları ve LED ampuller	115.796.421	146.448.294	26,47%
8540	Sıcak katodlu, soğuk katodlu veya foto katodlu valfler, tüpler ve lambalar	11.778.203	13.747.513	16,72%
8541	Diyod, transistör vb. yarı iletken tertibat, ışığa duyarlı yarı iletken tertibat, ışık yayan diyodlar (LED), monte edilmiş piezo elektrik kristaller	830.994.494	1.675.906.250	101,67%
8542	Elektronik entegre devreler	755.203.751	908.273.431	20,27%
8543	Kendine has fonksiyonu olan elektrikli diğer makina ve cihazlar	331.146.797	350.355.202	5,80%
8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenleri, tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	1.113.300.958	1.336.198.046	20,02%
8546	Her türlü maddeden elektrik izolatörleri	47.436.482	36.921.015	-22,17%
8547	Elektrikli makina, cihaz, alet veya elektrik tesisatları için izole edici bağlantı parçaları ve izole edilmiş borular ve bunların bağlantı parçaları	146.741.698	161.224.605	9,87%
8548	Elektrik pilleri, bataryalar ve akümülatörlerin döküntüleri, hurdaları ve kullanılmış olanları, başka yerde belirtilmemiş elektrikli aksam ve parçalar	758.189.049	60.853.450	-91,97%
Genel Toplam		12.168.476.402	13.675.335.433	12,38%

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Verileri